

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

ALGEMENE VERGADERING

A R R E S T

**nr. 241.512 van 17 mei 2018
in de zaak A. 222.920/Abis-15**

In zake : de GEMEENTE SINT-GENESIUS-RODE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Jérôme Sohier en Manoël De Keukelaere
kantoor houdend te 1000 Brussel
Emile De Motlaan 19
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart Staelens
kantoor houdend te 8000 Brugge
Gerard Davidstraat 46 bus 1
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij:

de GEMEENTE LINKEBEEK
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Nicolas Bonbled, Jens Mosselmans
en Sebastiaan De Meue
kantoor houdend te 1000 Brussel
Bischoffsheimlaan 33
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 21 augustus 2017, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding van 26 juni 2017 ‘houdende de vernietiging van het besluit van het schepencollege van Sint-Genesius-Rode van 24 november 2016 betreffende implementatie arrest Raad van State inzake taalfaciliteiten en van het

besluit van de gemeenteraad van 16 mei 2017 houdende communicatie van het arrest van de Raad van State□.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Met een verzoekschrift ingediend op 27 september 2017 vraagt de gemeente Linkebeek om als tussenkomende partij te mogen optreden.

De verwerende partij heeft het administratief dossier en een nota met opmerkingen ingediend.

Eerste auditeur Denis Delvax en auditeur Jurgen Neuts hebben een verslag opgesteld.

Van het verslag is aan de partijen kennis gegeven.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 27 maart 2018.

Kamervoorzitter Johan Lust en staasraad Pascale Vandernacht hebben verslag uitgebracht.

Advocaten Jérôme Sohier en Manoël De Keukelaere, die verschijnen voor verzoekster, advocaat Bart Staelens, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaten Nicolas Bonbled, Jens Mosselmans en Sebastiaan De Meue, die verschijnen voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Denis Delvax en auditeur Jurgen Neuts hebben een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. Op 20 juni 2014 doet de Raad van State met arresten nrs. 227.775 en 227.776 uitspraak in de respectieve zaken A. 208.344/Abis-3 en A. 208.346/Abis-4.

In die arresten overweegt de Raad van State onder meer wat volgt over de interpretatie van de op de randgemeenten van toepassing zijnde artikelen 25, 26 en 28 van de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (hierna: de bestuurstaalwet):

“[...] de Raad van State [wordt] dus geadieerd met betrekking tot de interpretatie van de bepalingen van de bestuurstaalwet die van toepassing zijn op de randgemeenten.

Het gaat meer bepaald om de interpretatie van de volgende bepalingen:

‘Afdeling 4

Randgemeenten

Onderafdeling 1

Gemeenschappelijke bepalingen voor al de randgemeenten

[...]

Artikel 25. In hun betrekkingen met een particulier gebruiken dezelfde diensten de door betrokkene gebruikte taal voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

[...]

Artikel 26. Meergenoemde diensten stellen de aan de particulieren uitgereikte getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in het Nederlands of in het Frans, naar gelang van de wens van de belanghebbende.

[...]

Onderafdeling 2

Bijzondere bepalingen ten behoeve van de te Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel gevestigde plaatselijke diensten

Artikel 28. In de gemeenten Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wemmel worden, naar gelang van de wens van de belanghebbende, de akten gesteld in het Nederlands of in het Frans.

[...].’

Het aangehaalde artikel 25 maakt gewag van ‘de door betrokkene gebruikte taal’ en de aangehaalde artikelen 26 en 28 van ‘de wens van de belanghebbende’.

In artikel 25 wordt niet bepaald op welke wijze de administratie te weten moet komen welke taal de betrokkene gebruikt. In de artikelen 26 en 28 wordt niet nader bepaald op welke wijze ‘de wens van de belanghebbende’ om de in die bepalingen bedoelde documenten en akten in het Nederlands of in het Frans te verkrijgen, aan het bestuur te kennen moet worden gegeven en op welke concrete manier het bestuur die wens mag of moet vaststellen.

Om de draagwijdte van die bepalingen na te gaan, moeten ze worden gezien in de ruimere context van de taalregeling in België.

Het Arbitragehof (thans: Grondwettelijk Hof) heeft in zijn arrest nr. 26/98 van 10 maart 1998 omtrent die taalregeling het volgende gesteld:

‘B.4.1. Hoewel de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken ten behoeve van Franstalige inwoners in de randgemeenten in een bijzondere regeling voorzien die hen toelaat hun betrekkingen met de plaatselijke diensten in het Frans te voeren en die aan die diensten de verplichting opleggen om in bepaalde in die wetten nader omschreven omstandigheden het Frans te gebruiken, doet die regeling geen afbreuk aan het principieel eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied, waartoe die gemeenten behoren. Zulks impliceert dat de taal die er in bestuurszaken moet worden gebruikt in beginsel het Nederlands is en dat bepalingen die het gebruik van een andere taal toestaan niet tot gevolg mogen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands.’

Meer recentelijk heeft het Grondwettelijk Hof in zijn arrest nr. 124/2010 van 28 oktober 2010 (overweging B.12) uit artikel 16*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ afgeleid dat de bijzondere wetgever ernaar streeft ‘een evenwicht te verwezenlijken tussen de belangen van de verschillende gemeenschappen en de gewesten binnen de Belgische Staat’, hetgeen ‘een fundamenteel element van het institutionele evenwicht van de Belgische Staat vormt’ en dat daarmee ‘zowel ten aanzien van de gewestwetgevers als ten aanzien van de gemeenschapswetgevers, de naleving [wordt opgelegd] van de waarborgen ten behoeve van de Nederlandstaligen, Franstaligen en Duitstaligen in de gemeenten met een bijzondere taalregeling’.

Uit het voorgaande vloeit voort dat de interpretatie van de rechten van de personen die in de randgemeenten wonen en die in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid het Frans wensen te gebruiken, moet stroken met de voorrangstatus van het Nederlands in die gemeenten en met de wil van de grondwetgever en van de bijzondere wetgever, die er steeds in heeft bestaan het eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied te bevestigen, maar de particulieren van de randgemeenten evenwel toe te laten om de Franse taal te gebruiken in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid. Teneinde deze eentaligheid bestaanbaar te maken met de aldus erkende faciliteiten dient een billijk evenwicht te worden gevonden tussen de in het geding zijnde belangen.

In dat verband is het enerzijds zo dat een ruime interpretatie van die rechten, voorgestaan door verzoekster, volgens welke het zou volstaan dat particulieren die één keer de wens te kennen hebben gegeven om in het Frans te worden bediend, vervolgens ook automatisch en voor altijd opnieuw de documenten in het Frans zouden ontvangen, niet verenigbaar is met die voorrangstatus; de interpretatie van de Vlaamse Regering die erin bestaat dat de belanghebbende welbepaalde stappen moet ondernemen telkens hij in het Frans wenst te worden bediend, houdt anderzijds een onevenredige inperking in van de rechten die gewaarborgd worden door de aangehaalde artikelen 25, 26 en 28 van de bestuursstaalwet.

Beide voornoemde interpretaties zijn dus onrechtmatig.

Teneinde rekening te houden zowel met de voorrangstatus van het Nederlands in het eentalig Nederlands taalgebied als met de rechten die in de artikelen 25, 26 en 28 van de bestuursstaalwet aan de particulieren van de randgemeenten worden gewaarborgd, moet ervan worden uitgegaan dat, bij afwezigheid van een specifiek verzoek van de particulier aan de gemeentelijke overheid, hetwelk altijd mogelijk is bij een welbepaald mondeling contact of met betrekking tot een welbepaald document, die overheid moet terugvallen op hetgeen zij weet over de taal van de particulier. Die particulier is evenwel ertoe gehouden om op redelijk geregelde tijdstippen het bestuur ervan op de hoogte te brengen dat hij in het Frans wenst te worden bediend. De overheid dient te refereren aan die keuze, waarvan zij alleen kennis kan nemen aan de hand van een brief die de particulier met dat doel naar het gemeentebestuur zendt of aldaar neerlegt. Die keuze geldt gedurende een redelijke termijn, namelijk gedurende een termijn van vier jaar, te rekenen vanaf de ontvangst of de neerlegging van de bedoelde brief bij het gemeentebestuur. Ná het verstrijken van die termijn van vier jaar kan de particulier met een nieuwe brief aan het gemeentebestuur zijn keuze hernieuwen, telkens voor een nieuwe termijn van vier jaar. Een bewijs van ontvangst of neerlegging van de brief wordt telkens door het gemeentebestuur onverwijld naar de betrokken particulier gezonden.”

4. Op 24 november 2016 besluit het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Sint-Genesius-Rode met betrekking tot de

“Implementatie arrest Raad van State betreffende taalfaciliteiten” om de prijsofferte “aanpassing taalcode” van softwareleverancier nv Remmicom van 27 juni 2016 voor de registratie en opvolging van een taalvoorkeur in Bevolking.net en een onmiddellijke registratie van de taalvoorkeur in het Rijksregister te valideren “onder voorwaarde dat er niet automatisch herinneringsbrieven worden verstuurd”.

Bij besluit van 16 mei 2017 keurt de gemeenteraad een plan inzake “communicatie arrest Raad van State naar bevolking” goed. Het voorziet er onder meer in dat via de post een huis-aan-huisbericht aan alle inwoners wordt bezorgd, in een tweetalige enveloppe, met onder meer een “taalkeuzeformulier, ingevuld terug te zenden op een door de inwoners verkozen manier, zoals opgelijst in het bericht”.

5. Met een brief van 17 mei 2017 vraagt de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding ambtshalve aan de verzoekende partij om haar “de collegebesluiten/gemeenteraadsbesluiten te bezorgen die er genomen zijn i.v.m. de toepassing van de taalfaciliteiten zoals verwoord in de overwegingen van het arrest van de Raad van State van 30 juni 2014”.

Op 26 juni 2017 vernietigt de Vlaamse minister de beslissingen van 24 november 2016 en 16 mei 2017 van respectievelijk het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad van de gemeente Sint-Genesius-Rode in het kader van het algemeen bestuurlijk toezicht. Dat vernietigingsbesluit is de bestreden beslissing. De motivering ervan luidt:

“Het door het CBS en de gemeenteraad ingenomen standpunt inzake de toepassing van de bestuurstaalwetgeving en de invoering van een systeem van registratie van taalaanhorigheid is niet in overeenstemming met de voorrang van het Nederlands in de gemeenten van het Nederlandse taalgebied, zoals gewaarborgd door artikel 4 van de Grondwet en met de artikelen 25, 26 en 30 SWT, zoals uitgelegd in de Omzendbrieven BA 97/22 van 16 december 1997, WE 1998/01 van 3 februari 1998, BA-2005/03 van 8 juli 2005 en BB 2010/03 van 7 mei 2010.

De wil van de Grondwetgever en de bijzondere wetgever heeft er steeds in bestaan het principieel eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied

te bevestigen. Dit wordt ook bevestigd in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de Raad van State, waarin werd geoordeeld dat de interpretatie van de rechten van personen die in de randgemeenten wonen en die in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid het Frans wensen te gebruiken, moet stroken met de voorrangstatus van het Nederlands in die gemeenten. Zulks impliceert dat bepalingen die het gebruik van een andere taal toestaan, niet tot gevolg mogen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands. (Grondwettelijk Hof nr. 26/98 van 10 maart 1998, RvS nr. 138.860, nr. 138.862 en nr. 138.863 van 23 december 2004).

Het voorgaande impliceert een noodzakelijke restrictieve interpretatie van de taalfaciliteiten.

Krachtens artikel 25 SWT gebruiken de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in de randgemeenten in hun betrekkingen met een particulier de door betrokkenen gebruikte taal voor zover die taal het Nederlands of het Frans is. Niets verhindert dan ook dat een gemeentebestuur op een Franstalige brief een antwoord geeft in het Frans of een tengevolge van die brief geopend dossier in het Frans behandelt en afhandelt.

Krachtens artikel 26 SWT worden de aan de particulieren uitgereikte getuigschriften, verklaringen, machtigingen en vergunningen in de gemeente Sint-Genesius-Rode in het Nederlands of het Frans gesteld, naar gelang van 'de wens van de belanghebbende'. Voormeld artikel 26 SWT omschrijft evenwel niet nader op welke wijze 'de wens van de belanghebbende' om de in die bepaling bedoelde documenten en akten in het Nederlands of in het Frans te verkrijgen, aan het bestuur te kennen moet worden gegeven en op welke concrete manier het bestuur die wens mag of moet vaststellen en mag of moet registreren.

Om in overeenstemming te zijn met de door de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands moeten de artikelen 25 en 26 SWT in die zin worden geïnterpreteerd dat het verzoek om het Frans te gebruiken uitdrukkelijk moet worden herhaald. Dit is ook de interpretatie die wordt gehanteerd in de voormelde omzendbrieven.

Deze omzendbrieven werden aangenomen omdat vastgesteld werd dat de toenmalige bestuurspraktijk, die in wezen neerkwam op tweetaligheid, niet in overeenstemming was met het principe van de voorrang van het Nederlands zoals geformuleerd in artikel 4 van de Grondwet. De omzendbrieven hebben toen voor het eerst geregeld op welke manier dit zou gebeuren, nl. elke keer opnieuw verzoeken om in het Frans bediend te worden en de omzendbrieven hebben ook uitdrukkelijk vastgelegd dat taalregistratie niet mogelijk was.

In zijn arresten nrs. 138.860 t.e.m. 138.863 van 23 december 2004 heeft de Raad van State de beroepen tot nietigverklaring van de omzendbrief BA-97/22 van 16 december 1997 verworpen. Daarbij heeft de Raad van State inzonderheid op het volgende gewezen:

- dat de bestreden omzendbrief de praktijk blijkt te willen keren die inhoudt dat besturen bestendig het Frans gebruiken ten opzichte van bepaalde rechtsonderhorigen zonder dat voor het gebruik van die taal een uitdrukkelijk verzoek is uitgebracht;
- dat, teneinde grondwetsconform te zijn, de interpretatie van de rechten van wie in de randgemeenten in het Frans wil worden

bestuurd, moet stroken met de voorrangstatus van het Nederlands in die gemeenten;

- dat een interpretatie die inhoudt dat de randgemeenten het Frans dienen te gebruiken van zodra de overheid de taal van de particulier kent en deze taal het Frans is, of nog, dat particulieren die eens het gebruik van het Frans hebben gevraagd later automatisch in het Frans worden aangeschreven, daar niet mee strookt, vermits die interpretatie en de daarop gestoelde bestuurspraktijk in wezen leiden tot een stelsel van tweetaligheid, waarbij de taalvoorkeur van personen zelfs in bestanden wordt vastgelegd;
- dat, tegen de achtergrond van een noodzakelijk restrictieve interpretatie van het recht om het bestuur het Frans in plaats van het Nederlands te laten gebruiken in het betrokken ééntalig gebied, de interpretatie, zoals uitgedrukt in de omzendbrief, dat het verzoek om het Frans te gebruiken uitdrukkelijk moet worden herhaald, wel degelijk verenigbaar is met de bestuurstaalwet.

De inhoud van deze arresten werd nogmaals bevestigd in het arrest nr. 184.353 van 19 juni 2008.

De omzendbrief BA-97/22 van 16 december 1997, die aan de colleges van burgemeester en schepenen van de gemeenten van het Nederlandse taalgebied ter kennis werd gebracht, en de daarin vervatte interpretatie van de bestuurstaalwetgeving, is m.a.w. nog steeds van toepassing. Hetzelfde geldt overigens ten aanzien van de omzendbrieven WE 1998/01 van 3 februari 1998, BA-2005/03 van 8 juli 2005, alsook de omzendbrief BB 2010/03 van 7 mei 2010, inzake het verbod op registratie van taalvoorkeur, die eveneens aan (onder meer) de colleges van burgemeester en schepenen van de gemeenten van het Nederlandse taalgebied ter kennis werd gebracht.

De verwijzing door het CBS naar het arrest nr. 227.775 van 20 juni 2014 van de Algemene Vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State [...], leidt niet tot een andere conclusie.

Overeenkomstig artikel 13bis van de Nieuwe Gemeentewet is de Algemene Vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevoegd om zich uit te spreken over het besluit van de Vlaamse regering houdende niet-benoeming van een aangewezen burgemeester (bijzondere wet van 19 juli 2012). De Algemene Vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State vernietigde bij arrest van 20 juni 2014 de niet-benoeming van mevrouw Caprasse als burgemeester van Kraainem wegens het ontbreken van een deugdelijke materiële grondslag. Het CBS grijpt dit arrest aan om een systeem van registratie van taalaanhorigheid in te voeren, teneinde de taal waarin een inwoner van de gemeente Sint-Genesius-Rode wenst bediend te worden te registreren voor een periode van vier jaar.

Anders dan het CBS schijnt aan te nemen, houdt het voormelde arrest van de Raad van State geen ‘richtlijn’ in die zich, inzake het gebruik van het Frans door de inwoners van de randgemeenten in hun betrekkingen met de gemeentelijke overheid, zou opdringen aan het Vlaamse Gewest, laat staan dat dit arrest een rechtsgrond zou bieden voor de gemeente Sint-Genesius-Rode om ter zake eigenmachtig een regeling te treffen en daarbij de geldende instructies van een hogere overheid buiten toepassing te laten.

Wat dat betreft, moet erop gewezen worden dat de motivering van een arrest, ook van de Algemene Vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, slechts met gezag van gewijsde wordt bekleed in zoverre die motivering onverbrekkelijk met het beschikkende gedeelte van het arrest is verbonden. Welnu, en nog afgezien van de vaststelling dat geen rechter of rechtscollege zich bij wege van algemene en als regel geldende beschikking uitspraak vermag te doen, en zich evenmin in de plaats van het bestuur vermag te stellen, wat immers in strijd zijn komen met het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten, dat in de Grondwet besloten is, moet worden vastgesteld dat de motieven van het voormelde arrest met betrekking tot de interpretatie van de bepalingen van de bestuurstaalwet die van toepassing zijn op de randgemeenten, niet onverbrekkelijk met het beschikkend gedeelte van dat arrest verbonden zijn en dus niet determinerend zijn geweest voor de vernietiging van de in die zaak bestreden administratieve rechtshandeling. De vernietiging blijkt immers enkel en alleen te zijn gesteund op de vaststelling dat de beslissing tot niet-benoeming van mevrouw Caprasse een 'deugdelijke materiële grondslag' miste in zoverre in deze beslissing de morele eigenschappen van de kandidaat burgemeester 'uitsluitend (werden) beoordeeld op grond van haar mogelijke intentie betreffende de aan te nemen houding ten aanzien van een specifiek rechtsprobleem, geuit na een discussie met de provinciegouverneur, zonder dat verzoekster enige concrete, feitelijke tekortkoming ten laste wordt gelegd'. Het standpunt dat in het arrest werd ingenomen over de toepassing van de SWT (meer bepaald de artikelen 25, 26 en het althans in de gemeente Kraainem toepasselijke artikel 28) is dus kennelijk als een obiter dictum te beschouwen. Daaraan komt geen gezag of kracht van gewijsde toe.

Het voorgaande wordt bevestigd door de uitdrukkelijke vaststelling, in datzelfde arrest, dat géén van de hiervoor aangehaalde omzendbrieven overigens als zodanig het voorwerp uitmaakte van de zaak die tot dat arrest aanleiding heeft gegeven en dat de betrokken omzendbrieven daarin ook niet op grond van artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing zouden zijn gelaten. Inderdaad wordt in het arrest van 20 juni 2014 (punt 14.2) uitdrukkelijk het volgende overwogen:

'14.2: Dit impliceert evenwel niet dat deze omzendbrieven mede het voorwerp zouden uitmaken van het voorliggende beroep, noch dat het bestreden besluit toepassing zou maken van de voormelde omzendbrieven waardoor -volgens verzoekster- de eventuele onwettigheid van deze omzendbrieven zou impliceren dat de Raad van State deze krachtens artikel 159 van de Grondwet buiten toepassing moet laten.'

Ook dient erop gewezen dat in de gemeente Sint-Genesius-Rode (en Wezembeek-Oppem) artikel 30 SWT geldt, anders dan het geval is in de gemeente Kraainem (of de gemeenten Drogenbos, Linkebeek en Wemmel), waar artikel 28 SWT geldt.

Bijgevolg dienen in de gemeente Sint-Genesius-Rode de akten alleszins in het Nederlands te worden gesteld, met dien verstande dat iedere belanghebbende daar, vervolgens, een gewaarmerkte vertaling van kan bekomen. Een praktijk die erin zou bestaan ook die akten onmiddellijk en uitsluitend in het Frans op te maken, is daarmee onverenigbaar.

De interpretatie van de rechten van de personen die in de randgemeenten wonen, zoals die wordt voorgestaan door de gemeente Sint-Genesius-Rode, volgens welke het zou volstaan elke vier jaar mee te delen aan het gemeentebestuur in welke taal een particulier van een randgemeente zijn ‘gemeentelijke documenten’ (cf. het bericht aan de bevolking) en ‘alle briefwisseling en administratieve documenten’ (cf. het model van taalkeuzeformulier) en alle ‘administratieve documenten’ (cf. het model van ontvangstbewijs) in de Franse taal kan ontvangen, is niet in overeenstemming met de wil van de Grondwetgever en de bijzondere wetgever, met de grondwettelijk gewaarborgde voorrang van het Nederlands in de gemeenten van het Nederlandse taalgebied, met de voormelde voorschriften van de SWT en met de daaraan door het Vlaamse Gewest gegeven en nog steeds geldende interpretatie daarvan, nu die interpretatie erop neerkomt dat in de praktijk een systeem van tweetaligheid wordt ingevoerd. Derhalve blijft de Vlaamse Regering bij het standpunt dat de faciliteiten die de gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken verlenen restrictief moeten worden toegepast, wat impliceert dat de particulier in zijn betrekkingen met de plaatselijke diensten van een randgemeente telkens uitdrukkelijk moet verzoeken om het Frans te gebruiken. Uiteindelijk werden de faciliteiten ingesteld om de integratie van Franstaligen in het Nederlandse taalgebied te bevorderen. In de praktijk betekent dit dat elke plaatselijke dienst uit de faciliteitengemeenten in zijn betrekkingen met inwoners uit faciliteitengemeenten het Nederlands gebruikt. Enkel wanneer een inwoner uit een rand- of taalgrensgemeente daar telkens uitdrukkelijk om verzoekt wordt het Frans gebruikt. In deze context is het van belang nogmaals te wijzen op het uitzonderingskarakter van de faciliteiten. Dit wil derhalve zeggen dat faciliteiten niet automatisch, blijvend, worden verleend. Ze moeten keer op keer worden aangevraagd. Het is dus uitgesloten dat particulieren die eens het gebruik van het Frans hebben gevraagd later automatisch opnieuw in het Frans worden aangeschreven. Het taalgebruik van een particulier is immers geen statisch gegeven. Men kan veronderstellen dat de betrokkene zich ondertussen heeft geïntegreerd en dat hij de Nederlandse taal dermate machtig is dat hij aanvaardt in het Nederlands te worden aangesproken of aangeschreven.

Daarbij komt dat, in de gemeente Sint-Genesius-Rode, er geen onduidelijkheid kan bestaan over het feit dat de akten overeenkomstig artikel 30 SWT alleszins in het Nederlands moeten worden gesteld.

Alleszins kwam het niet aan het gemeentebestuur van de gemeente Sint-Genesius-Rode toe om de interpretatie van de bestuurstaalwet, zoals die door de toezichthoudende overheid aan de gemeentebesturen is ter kennis gebracht, bij de omzendbrieven BA-97/22 van 16 december 1997, op eigen gezag terzijde te schuiven (Vgl. RvS nr. 227.775 van 20 juni 2014, punt 15.6).

Het arrest van de Raad van State van 20 juni 2014 biedt evenmin een verantwoording voor het invoeren van een systeem van registratie van taalaanhorigheid van personen, d.m.v. een registratie van taalvoorkeur in Bevolking.net en/of d.m.v. een onmiddellijke registratie van taalvoorkeur in het Rijksregister. Een dergelijk systeem strookt niet met de territorialiteit en de taalhomogeniteit van het Nederlandse taalgebied. Dit blijkt ook uit de chronologie van de totstandkoming van de bestuurstaalwet. Bij wet van

24 juli 1961 werd de talentelling afgeschaft. Bij wet van 8 november 1962 werd de taalgrens vastgelegd en bij wet van 2 augustus 1963 werd het gebruik van de talen in bestuurszaken geregeld.

Het erkennen van de mogelijkheid om taalaanhorigheid systematisch te registreren, zou bovendien impliceren dat elke betrokken inwoner van de gemeente Sint-Genesius-Rode een subnationaliteit zou kiezen, wat afbreuk doet aan de fundamenteën van de institutionele constructie van het federale België. Bij elke staatshervorming werd er nochtans over gewaakt om elke vorm van subnationaliteit te weren.

Geheel in lijn daarmee, werden de lokale besturen er in de omzendbrief BB 2010/03 van 7 mei 2010 op gewezen dat er een absoluut verbod bestaat om een eventuele taalvoorkeur van de inwoners te registreren. De houding van het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode druist tevens in tegen de instructie die is opgenomen in de omzendbrief BB 2010/03 van 7 mei 2010. Bijgevolg is elk systeem dat er op gericht is door middel van registers of bestanden de taalvoorkeur van inwoners te registreren met de bedoeling een automatische taalkeuze te maken, on(grond)wettig. Dit verbod geldt voor alle lokale besturen van het Vlaamse Gewest.

Náást de onverenigbaarheid van een systeem van registratie van taalaanhorigheid met de ruimere institutionele context van het federale België, moet ook worden vastgesteld dat het bijhouden van een taalregister door de faciliteitengemeenten door middel van het aanbrengen van een taalcode in het bevolkingsregister onwettig is. In de omzendbrief BB 2010/03 van 7 mei 2010 betreffende het verbod op registratie van taalvoorkeur, van de hand van minister Bourgeois, wordt hierover het volgende bepaald:

‘Met deze omzendbrief vestig ik de bijzondere aandacht van de lokale besturen op het strikte verbod om een eventuele taalvoorkeur van de inwoners te registreren. Besturen die een taalvoorkeur bijhouden handelen in strijd met de taalwetgeving maar evenzeer in strijd met het Koninklijk Besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die wordt opgenomen in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister. De taalwetgeving is bovendien van openbare orde.’

Die vaststelling is nog steeds actueel. In artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 16 juli 1992 tot vaststelling van de informatie die wordt opgenomen in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister wordt een limitatieve opsomming gegeven van de informatie die in de bevolkingsregisters en de vreemdelingenregisters mag worden opgenomen. De vermelding van de taalaanhorigheid is hier niet bij vermeld. Dat er ‘groen licht’ zou zijn gegeven vanuit het Rijksregister is alvast niet relevant. Bij gebrek aan enige wettelijke grondslag komt het immers niet aan het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode toe om een taalcode toe te voegen aan het bevolkingsregister.

4. Conclusie

Uit het collegebesluit van 24 november 2016 en uit het gemeenteraadsbesluit van 16 mei 2017 blijkt duidelijk dat (i) het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode de interpretatie voorstaat, volgens welke het zou volstaan dat particulieren slechts één keer om de vier jaar de wens te kennen moeten geven om in het Frans te worden bediend, en (ii) dat zij met het oog op deze interpretatie van de

bestuursstaalwetgeving de bedoeling heeft om een register aan te leggen van inwoners die hebben te kennen gegeven dat ze documenten in het Frans willen ontvangen. De door het gemeentebestuur van Sint-Genesius-Rode voorgehouden interpretatie van de bestuursstaalwetgeving doet afbreuk aan de voorrangstatus van het Nederlands en gaat in tegen de interpretatie van de bestuursstaalwet, als bedoeld in de omzendbrieven BA 97/22 van 16 december 1997, WE 1998/01 van 3 februari 1998 en BA-2005/03 van 8 juli 2005, zoals die door de toezichthoudende overheid aan de lokale besturen zijn ter kennis gebracht. Het bijhouden van een taalregister is bovendien in strijd met de omzendbrief BB 2010/03 van 7 mei 2010 betreffende het verbod op de registratie van taalvoorkeur en met de wet.

Daardoor schendt het collegebesluit van 24 november 2016, alsook het gemeenteraadsbesluit van 16 mei 2017 van Sint-Genesius-Rode het recht.”

IV. Behandeling door de algemene vergadering

Standpunt van de partijen

6. Verzoekster vraagt, in het opschrift van het verzoekschrift, dat de zaak conform artikel 93, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wordt behandeld door de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak.

7. In de nota noemt de verwerende partij het “eerder bevreemdend” dat het in artikel 93, § 1, bedoelde verzoek om de zaak door de algemene vergadering te laten behandelen, “moet geïnterpreteerd worden in die zin dat ook één van die [rand]gemeenten zelf een beroep zou kunnen doen op artikel 93 § 1”. Het komt de Raad van State toe, aldus de nota, om te oordelen of wat puur tekstueel bijzonder vreemd is toch aanvaardbaar kan zijn gelet op de toelichting die bij het betrokken wetsvoorstel is gegeven en die effectief in de zin van die interpretatie gaat.

Beoordeling

8. Artikel 93, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State luidt:

“In afwijking van de artikelen 17, § 1, tweede lid, § 3, vijfde lid, §§ 4 en 7, 18, tweede tot vierde lid, 52, tweede lid, en 61 worden de aanvragen, moeilijkheden, beroepen tot nietigverklaring of cassatieberoepen bedoeld in de artikelen 11, 12, 13, 14, 16, 1° tot 8°, 17, 18 en 36 alsmede de verzetten, derdenverzetten en de beroepen tot herziening, die ingesteld worden door een persoon die gevestigd is in één van de gemeenten bedoeld in artikel 7 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, op vraag van deze persoon door de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak behandeld wanneer de volgende voorwaarden cumulatief vervuld zijn:

1° het voorwerp van de aanvraag, de moeilijkheid of het beroep is gelokaliseerd of lokaliseerbaar in deze gemeenten;

2° de persoon vraagt, in het opschrift van zijn schrijven waarmee hij de zaak voor de afdeling bestuursrechtspraak brengt overeenkomstig artikel 19, dat zijn zaak door de algemene vergadering wordt behandeld;

3° dit schrijven bevat een formele verwijzing naar de garanties, rechtsstelsels en taalrechten die in die gemeenten van toepassing zijn.”

Ter zake wordt in de toelichting bij het wetsvoorstel dat tot de wet van 19 juli 2012 ‘tot wijziging van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, wat de behandeling van geschillen betreft door de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak, op vraag van personen gevestigd in de randgemeenten’ heeft geleid, verduidelijkt (*Parl.St.* Senaat 2011-2012, nr. 5-1563/1, 1 en 2):

“Dit wetsvoorstel strekt ertoe om erin te voorzien dat alle administratieve geschillen met betrekking tot de zes randgemeenten en de natuurlijke personen of rechtspersonen die er gevestigd zijn, voortaan onder de bevoegdheid van de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State vallen.

De specifieke procedure waarin dit voorstel voorziet, heeft uitsluitend tot doel dat zowel de rechtspersonen als de natuurlijke personen, en zowel publieke personen als private personen, die op het grondgebied van de randgemeenten zijn gevestigd, rekening houdend met het gevoelige taalkarakter van de administratieve geschillen die in deze gemeenten kunnen ontstaan, kunnen verzoeken dat hun zaken worden behandeld door een rechtscollège dat taalkundig paritair is samengesteld.

[...]

De bevoegdheid van de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft betrekking op de administratieve geschillen met betrekking tot de zes randgemeenten die vandaag door de Raad van State worden behandeld en die de natuurlijke personen en rechtspersonen die daar gevestigd zijn betreffen (rechtstreekse aanhangigmaking, schorsing/vernietiging, administratieve cassatie, schadeloosstelling en volle rechtsmacht). Het betreft de administratieve regelgevingen en handelingen van zowel deze gemeenten als de andere beleidsniveaus en voogdijoverheden, beroepen tegen tuchtrechtelijke

beslissingen, enz. Dit recht betreft de rechtspersonen (van privaat of publiek recht, zoals de gemeenten) en de natuurlijke personen die in de zes gemeenten gevestigd zijn, en waarvan de toestand in deze zes gemeenten in het geding is.”

9. Een publiekrechtelijke rechtspersoon als een randgemeente is gerechtigd om met toepassing van artikel 93, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State te vragen dat de door hem ingestelde vordering wordt behandeld door de algemene vergadering.

10. Voor het overige wordt door de verwerende partij terecht niet betwist dat de cumulatieve voorwaarden voor een behandeling door de algemene vergadering vervuld zijn.

V. Tussenkost

Verzoek tot tussenkost

11. Met een 27 september 2017 gedateerd verzoekschrift vraagt de gemeente Linkebeek in het debat te mogen tussenkomen. Zij legt uit op te treden ter ondersteuning van de hoofdeis. Zij meent een rechtstreeks en persoonlijk belang te hebben bij de inwilliging van de vordering tot schorsing omdat zij net als de gemeente Sint-Genesius-Rode besloten heeft in een systeem te voorzien waardoor zij de taalkeuze van haar burgers gedurende een redelijke termijn kan bijhouden en omdat de bestreden beslissing in essentie op dezelfde motieven berust als de vermaningsbrief die verzoekster tot tussenkost zelf heeft ontvangen. De inzet van de procedure is, volgens verzoekster tot tussenkost, “de vraag of het standpunt van de toezichthoudende overheid in strijd is met de rechten en waarborgen toegekend in artikel 25 en 26 van de Bestuursstaalwet, zoals op gezaghebbende wijze geïnterpreteerd door de algemene vergadering van de Raad van State in de arresten nrs. 227.775 en 227.776 van 20 juni 2014”. Dit betreft een “principekwestie”, met belangrijke gevolgen voor de werking van de gemeentelijke diensten van verzoekster tot tussenkost.

Beoordeling

12. De bestreden beslissing is een toezichtsbeslissing, met toepassing van artikel 255 van het gemeentedecreet genomen in het kader van algemeen bestuurlijk toezicht ten aanzien van – welbepaald – twee beslissingen van de gemeente Sint-Genesius-Rode.

Met andere woorden kunnen de vernietigde beslissingen alleen de werking van de gemeente Sint-Genesius-Rode raken. Een vergelijkbare beslissing, die het college van burgemeester en schepenen van de verzoekster tot tussenkomst op 19 november 2015 nam, werd niét vernietigd door de toezichthoudende overheid.

De eigenlijke inzet van de onderhavige procedure is het herleven en de uitvoerbaarheid van de collegebeslissing van 24 november 2016 en de gemeenteraadsbeslissing van 16 mei 2017, betreffende de gemeente Sint-Genesius-Rode. Verzoekster tot tussenkomst doet er niet van blijken daar een persoonlijk belang bij te hebben.

13. Dat verzoekster tot tussenkomst belang stelt in de deugdelijkheid van het standpunt dat de toezichthoudende overheid heeft gehanteerd in haar besluit tot vernietiging van de beslissingen van Sint-Genesius-Rode en dat zij meent er haar voordeel mee te kunnen doen dat dit standpunt onwettig wordt bevonden, mag waar zijn. Het is evenwel niet van aard haar een voldoende rechtstreeks belang erbij te verschaffen om te interfereren in een geschil over een vernietigingsbesluit van de toezichthoudende overheid waarvan zij als zodanig geen enkel nadeel ondervindt.

14. Het verzoek tot tussenkomst wordt afgewezen.

VI. Onderzoek van het eerste en het vierde middel

Standpunt van de partijen

15.1. Verzoekster leidt een eerste middel af “uit de schending van de artikelen 25 en 26 van de Wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken [hierna: bestuurstaalwet], wegens het ontbreken van een adequate motivering, uit de manifeste beoordelingsfout en van de schending van het evenredigheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur, en uit machtsoverschrijding”.

Verzoekster licht toe dat de bestreden beslissing er duidelijk van doet blijken dat elke vorm van taalregistratie volgens de verwerende partij ten stelligste verboden is en dat het verzoek om het Frans te gebruiken telkens opnieuw uitdrukkelijk moet worden herhaald. Deze interpretatie tast naar mening van verzoekster op onevenredige wijze de rechten aan die Franstalige inwoners uit de faciliteitengemeenten putten uit de in het middel aangevoerde bepalingen van de bestuurstaalwet. Zoals de Raad van State in het arrest nr. 227.775 van 20 juni 2014 oordeelde, is het onevenredig om particulieren elke keer opnieuw te verplichten om uitdrukkelijk stappen te ondernemen als zij in het Frans bediend willen worden. Door desondanks te blijven hameren op een beweerd algemeen verbod op elke vorm van taalregistratie ontbreekt het de bestreden beslissing aan een adequate motivering.

15.2. Een vierde middel wordt door verzoekster afgeleid “uit de schending van artikel 3 van de Wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, wegens het ontbreken van een adequate motivering, uit de manifeste beoordelingsfout en van de schending van het evenredigheids- en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur, en uit machtsoverschrijding”.

Onder andere zet verzoekster uiteen dat “het duidelijk [is] dat verwerende partij rijksregister en bevolkingsregister met elkaar verwart”:

“Verzoekster stelde zeer duidelijk te willen werken op basis van een beperkte registratie in het rijksregister en niet het bevolkingsregister”; “Dit rijksregister staat los van het bevolkingsregister.”

16.1. In de nota benadrukt de verwerende partij in verband met het eerste middel dat zij in het betwiste besluit zeer duidelijk heeft aangegeven hoe de bestuurstaalwet moet worden geïnterpreteerd en waarom dat zo is. Daarbij is verwezen naar arresten van de Raad van State waarin die interpretatie wordt bijgevalen. De verwerende partij wijst er tevens op dat zij uitdrukkelijk heeft gemotiveerd dat in Sint-Genesius-Rode artikel 30 van de bestuurstaalwet geldt, welk schragend motief verzoekster niet weerlegt. Overeenkomstig dit artikel 30 dient de akte “alleszins in het Nederlands te worden gesteld”.

Voorts meent de verwerende partij dat verzoekster het arrest van de Raad van State van 20 juni 2014 “eigenlijk misbruikt” doordat “elke inwoner een vraag krijgt OM zich te laten registreren” en “gepoogd wordt iedereen in een vakje te stoppen, waar men dan klaarblijkelijk per definitie vier jaar zou moeten in blijven”.

16.2. Met betrekking tot het vierde middel antwoordt de verwerende partij in de eerste plaats dat in het bestreden besluit duidelijk is gemotiveerd dat een aantal gegevens “nu eenmaal niet horen geregistreerd te worden, *as such* niet, en daar behoren opties voor subnationaliteit net toe”. Dit zou zonder meer onbestaanbaar zijn met artikel 4 van de Grondwet en met het wezen van de eentaligheid van het gebied, hoe belangrijk faciliteiten ook mogen zijn.

In de tweede plaats wijst de verwerende partij er in de nota op dat in het betwiste besluit volkomen terecht wordt verwezen naar artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 ‘tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister’. Het gaat volgens haar niet op “dat er aan wetsontduiking zou gedaan worden, door de gegevens dan maar op te nemen in het rijksregister en onder dekking van het rijksregister te registreren wat net niet in het bevolkingsregister of het

vreemdelingenregister mag worden opgenomen”. In het Rijksregister kan eventueel andere informatie worden opgenomen dan in het bevolkingsregister, maar er valt volgens de verwerende partij “niet in te zien waarom die andere informatie dan de informatie zou zijn die verzoekende partij hier naar voor schuift”.

Beoordeling

17. Met het bestreden besluit vernietigt de verwerende partij twee beslissingen van verzoekster waarmee gepretendeerd wordt alleen maar het arrest van de Raad van State nr. 227.775 van 20 juni 2014 te implementeren.

Ten minste in de huidige stand van de procedure lijken de vernietigingsmotieven aldus te kunnen worden samengevat dat het standpunt van het college met betrekking tot de toepassing van de bestuurstaalwet en de invoering van een systeem van registratie van taalaanhorigheid niet in overeenstemming is met de voorrang van het Nederlands in het Nederlandse taalgebied, zoals gewaarborgd door artikel 4 van de Grondwet, en met de artikelen 25, 26 en 28 van de bestuurstaalwet, zoals uitgelegd in omzendbrieven uit 1997, 1998, 2005 en 2010. Meer bepaald blijft de Vlaamse regering bij de zienswijze dat de particulier in zijn betrekkingen met de plaatselijke diensten van een randgemeente telkens – “keer op keer” – uitdrukkelijk moet verzoeken om het Frans te gebruiken en dat er, in lijn hiermee, een absoluut verbod bestaat om een eventuele taalvoorkeur van de inwoners te registreren. Afgezien van die “onverenigbaarheid van een systeem van registratie van taalaanhorigheid met de ruimere institutionele context van het federale België” is, volgens de motieven van het bestreden besluit, het bijhouden van een taalregister door de faciliteitengemeenten door middel van het aanbrengen van een taalcode in het bevolkingsregister onwettig.

Deze motieven worden in de besproken middelen betwist.

18. In de arresten nrs. 227.775 en 227.776 van 20 juni 2014 (zie randnr. 3) neemt de Raad van State aan dat, rekening houdend met “de ruimere context van de taalregeling in België”, met arresten van het Grondwettelijk Hof ter zake, met de voorrangstatus van het Nederlands in de randgemeenten en met de wil van de grondwetgever en van de bijzondere wetgever, de interpretatie die erin bestaat dat de belanghebbende, bedoeld in de artikelen 26 en 28 van de bestuurstaalwet, telkens hij in het Frans bediend wenst te worden welbepaalde stappen moet ondernemen, een onevenredige inperking inhoudt van de rechten die door de artikelen 25, 26 en 28 van de bestuurstaalwet gewaarborgd worden.

Om rekening te houden zowel met de voorrangstatus van het Nederlands in het eentalig Nederlands taalgebied als met de rechten die in de artikelen 25, 26 en 28 van de bestuurstaalwet aan de particulieren van de randgemeenten worden gewaarborgd, moet volgens deze arresten, bij afwezigheid van een specifiek verzoek van de particulier aan de gemeentelijke overheid, die overheid steunen op wat zij over het taalgebruik van de particulier weet. In dat verband is de particulier er in voorkomend geval toe gehouden het bestuur op redelijk geregelde tijdstippen ervan op de hoogte te brengen dat hij in het Frans wenst bediend te worden. De overheid moet refereren aan die keuze, waarvan zij alleen kennis kan nemen aan de hand van een brief die de particulier met dat doel naar het gemeentebestuur zond of er neerlegde. Die keuze geldt gedurende een redelijke termijn, te weten een termijn van vier jaar vanaf de ontvangst of neerlegging van de voormelde brief bij het gemeentebestuur. Na het verstrijken van die termijn kan de particulier met een nieuwe brief zijn keuze hernieuwen, weer voor een termijn van vier jaar. Telkens dient door het gemeentebestuur onverwijld een bewijs van ontvangst of neerlegging van de brief naar de betrokken particulier te worden gezonden.

19. Deze interpretatie is door de Raad van State bevestigd geworden in zijn arrest nr. 237.209 van 30 januari 2017 (overweging 11).

Ook in arrest nr. 237.211 van 30 januari 2017 (overweging 19.6) heeft de Raad van State gewezen op de interpretatie die blijkt de overwegingen

in het arrest nr. 227.776 van 20 juni 2014 sindsdien aan de rechten van de personen die in de randgemeenten wonen, behoort te worden gegeven, en waaraan de Vlaamse regering niet mag voorbijgaan.

20. De interpretatie die van de artikelen 25, 26 en 28 van de bestuursstaalwet wordt gegeven in de arresten nrs. 227.775 en 227.776 wordt eveneens te dezen bijgevalen.

Anders dan de verwerende partij lijkt te menen, staat artikel 30 van de bestuursstaalwet, meer bepaald het erin vervatte voorschrift dat in de gemeenten Sint-Genesius-Rode en Wezembeek-Oppem de akten worden gesteld in het Nederlands, die interpretatie op het eerste gezicht niet in de weg.

Evenmin kan de verwerende partij zich tegen de laatstgenoemde interpretatie nuttig beroepen op arresten die dateren van vóór 's Raads arresten nrs. 227.775 en 227.776 van 20 juni 2014 met betrekking tot – ten opzichte van de laatst vermelde datum – posterieure feiten.

21. Uit wat voorafgaat, wordt in de huidige stand van de procedure besloten dat de interpretatie die in de bestreden beslissing wordt gegeven van de taalfaciliteiten in de randgemeenten, niet kan worden gevolgd. Integendeel komt de door de verwerende partij gewraakte interpretatie van verzoekster “volgens welke het zou volstaan dat particulieren slechts één keer om de vier jaar de wens te kennen moeten geven om in het Frans te worden bediend” terecht voor.

22. Daar volgt op zijn beurt dan weer uit dat een of andere vorm van registratie van de vier jaar geldende taalvoorkeur mogelijk moet zijn. Niet bijgevalen wordt dat het loutere feit van die registratie op zich reeds aanleiding geeft of dreigt te geven tot het creëren van een beweerde “subnationaliteit”.

Ook in zoverre de verwerende partij van mening is dat er een absoluut verbod bestaat om een eventuele taalvoorkeur van de inwoners te registreren, lijkt zij dus niet te kunnen worden gevolgd.

23. Dat enige vorm van registratie van de bij brief gemelde taalvoorkeur voor het Frans logisch noodzakelijk voorkomt, betekent evenwel nog geenszins dat het de randgemeenten toegelaten is om zich als een pleitbezorger van het toezenden of neerleggen van deze brieven te manifesteren. Het optreden van de randgemeenten behoort essentieel lijdzaam en receptief te blijven.

Weliswaar mogen de randgemeenten hun ingezetenen inlichten over de mogelijkheid om ervoor te kiezen in het Frans te worden bediend en over de manier waarop die keuze moet worden gedaan, maar zij moeten zich beperken tot een algemene mededeling van openbaar belang (via hun website, het gemeentelijk informatieblad). Anders handelen, door rechtstreeks en individueel een typebrief of een herinneringsbrief te richten tot de inwoners waarmee zij ertoe aangespoord of uitgenodigd worden om een keuze voor het Frans te doen of te hernieuwen, maakt een daad van taalproselitisme uit die zich niet laat verenigen met het eentalige karakter van het Nederlandse taalgebied.

24. In zoverre, ten slotte, in de bestreden beslissing het bijhouden van een taalvoorkeur onwettig wordt genoemd om reden van de strijdigheid met artikel 1 van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 ‘tot vaststelling van de informatie die opgenomen wordt in de bevolkingsregisters en in het vreemdelingenregister’, merkt verzoekster op het eerste gezicht terecht op dat haar vernietigde beslissingen niet in een registratie van de taalvoorkeur in de bevolkingsregisters voorzien.

25. De conclusie in deze stand van de procedure is dat de motieven van de bestreden beslissing niet deugdelijk zijn en dat de besproken middelonderdelen in die mate ernstig zijn.

VI. Spoedeisendheid

Standpunt van de partijen

26. Verzoekster argumenteert dat te dezen de schorsing van de bestreden beslissing gerechtvaardigd is op grond van de artikelen 16*bis* en 16*ter* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ aangezien de beslissing een miskennis inhoudt van de bestaande waarborgen die Franstaligen genieten in een randgemeente, te weten de faciliteiten verleend door de bestuursstaalwet. Dan geldt een versoepeling van de procedure met het oog op een schorsing en dient er geen spoedeisendheid te worden aangetoond.

27. De verwerende partij doet in de nota gelden dat artikel 16*ter* geen automatisme inhoudt. Voorts betoogt zij dat op 14 oktober 2012 zeer duidelijk was hoe de waarborgen of faciliteiten die de Franstaligen in de randgemeenten genieten, geïnterpreteerd moesten worden en waaruit deze waarborgen dus bestonden. Er kan volgens haar onmogelijk worden aangenomen dat de bestreden beslissing “daar op enige wijze afbreuk zou aan doen”.

Beoordeling

29. De artikelen 16*bis* en 16*ter* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ luiden respectievelijk:

“De decreten, reglementen en administratieve handelingen van de gemeenschappen en de gewesten en de handelingen, reglementen en verordeningen van de plaatselijke besturen mogen geen afbreuk doen aan de op 14 oktober 2012 bestaande waarborgen die de Franstaligen genieten in de gemeenten genoemd in artikel 7 van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, en de Nederlandstaligen, respectievelijk Franstaligen en Duitstaligen genieten in de gemeenten genoemd in artikel 8 van diezelfde wetten.”

“Tot de schorsing van een norm of een handeling kan worden besloten door het Grondwettelijk Hof of de Raad van State indien ernstige middelen de vernietiging van de norm of de handeling rechtvaardigen op grond van artikel 16*bis*.”

30. Het aangehaalde artikel 16*ter* wijkt af van artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State wat onder meer de administratieve handelingen betreft waarmee afbreuk wordt gedaan aan de op 14 oktober 2012 bestaande waarborgen die de Franstaligen in de zogenaamde randgemeenten genieten. Met betrekking tot die handelingen volstaat het voor een schorsing dat een ernstig middel wordt aangevoerd in de zin van artikel 16*bis*.

31. De bespreking *sub* VI wijst uit dat het bestreden besluit van 26 juni 2017 tot vernietiging van de beslissingen van verzoekster van 24 november 2016 en 16 mei 2017, niet conform de artikelen 25, 26 en 28 van de op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken is, zoals die artikelen – blijkens de arresten nrs. 227.775 en 227.776 – sinds 20 juni 2014 dienen te worden geïnterpreteerd.

Deze interpretatie moet voor de zogenaamde posterieure feiten, ontstaan na 20 juni 2014, geacht worden altijd van toepassing te zijn geweest.

32. Uit een en ander volgt dat in de huidige stand van de procedure het bestreden vernietigingsbesluit geacht moet worden afbreuk te doen aan de op 14 oktober 2012 bestaande waarborgen die de Franstaligen in de randgemeente Sint-Genesius-Rode genieten.

Er is dus voldaan aan de vereiste opdat de Raad van State de hem door artikel 16*ter* opgedragen bevoegdheid tot schorsing zou uitoefenen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt het verzoek tot tussenkomst van de gemeente Linkebeek.

2. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding van 26 juni 2017 ‘houdende de vernietiging van het besluit van het schepencollege van Sint-Genesius-Rode van 24 november 2016 betreffende implementatie arrest Raad van State inzake taalfaciliteiten en van het besluit van de gemeenteraad van 16 mei 2017 houdende communicatie van het arrest van de Raad van State□.

3. De gemeente Linkebeek wordt verwezen in de kosten van het verzoek tot tussenkomst, begroot op 150 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeventien mei tweeduizend achttien van de algemene vergadering van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, die was samengesteld als volgt:

de HH.	Roger Stevens, Jacques Jaumotte,	Eerste Voorzitter van de Raad van State, Voorzitter van de Raad van State, Voorzitter van de Algemene Vergadering,
	Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
	Jacques Vanhaeverbeek,	kamervoorzitter,
	Johan Lust,	kamervoorzitter,
	Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Mevr.	Colette Debroux,	kamervoorzitter,
de HH.	Imre Kovalovszky,	kamervoorzitter,
	Bruno Seutin,	staatsraad,
	Pierre Lefranc,	staatsraad,
	Jan Clement,	staatsraad,
Mevr.	Pascale Vandernacht,	staatsraad,
de HH.	Michel Pâques,	staatsraad,
	Stephan De Taeye,	staatsraad,
	Luc Cambier,	staatsraad,
	Bert Thys,	staatsraad,

	Pierre Barra,	staatsraad,
Mevr.	Diane Déom,	staatsraad,
de HH.	Peter Sourbron,	staatsraad,
	Yves Houyet,	staatsraad,
Mevr.	Anne-Françoise Bolly,	staatsraad,
de Heer	Frédéric Gosselin,	staatsraad,
bijgestaan door		
de Heer	Gregory Delannay,	hoofdgriffier.

De Hoofdgriffier

De Voorzitter

Gregory Delannay

Jacques Jaumotte